

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ג' דף of מסכת גיטין.
Some of the topics we will learn about include:

בפני נכתב ובפני נחתם

The Gemara continues discussing the reasons why a messenger who arrives in Eretz Yisroel bearing a גט needs to testify that the גט was written and signed in his presence. The Gemara also explains why he is believed, even though we usually require two witnesses.

כתיבה וחתימה לשמה

The Gemara discusses whether both must be לשמה, or only one, either the writing or the signing of the גט must be לשמה. This issue depends on which of these the Pasuk refers to. The Gemara seeks an opinion that BOTH the writing and the signing require לשמה.

קיום שטרות

If the authenticity of a document is challenged, the bearer must bring two witnesses to verify the validity of the signatures.

B עד אחד נאמן באיסורין

A single witness may testify regarding most prohibitions. However, we require two witnesses for

דבר שבערוה

Matters concerning marital or forbidden relationships, which includes matters pertaining to marriage and divorce.

A

**בפני נכתב
ובפני נחתם**

**כתיבה וחתימה
לשמה**

קיום שטרות

B

**עד אחד נאמן
באיסורין**

*Two witnesses
are required for
דבר שבערוה*

C מחובר
A גט that is attached to the ground is not valid. Either the writing or the signing must take place AFTER it is detached, and this also depends on how we interpret the pasuk וכתב לה.

ג' גיטין פסולין
The ג' גיטין פסולין lists several issues regarding the signatures or date of a גט that may invalidate it מדרבנן.

מזוייף מתוכו
A forged or improper signature will invalidate a גט regardless of whether the signature was necessary in the first place.

C

מחובר לקרקע

ג' גיטין פסולין

מזוייף מתוכו

1 So let's review...

The Gemara in the previous Daf brought two reasons for why a messenger bringing a גט to Eretz Yisroel must say בפני נכתב ובפני נחתם:

רבה says
לשמה, לפי שאין בקיאות לשמה;
רבה says
לפי שאין עדים מצויין לקיימו, to ensure that the husband cannot challenge its authenticity at a future date.

The Gemara there explained that the reason the testimony of the שליח - who is merely one witness - is accepted, cannot be because of the principle of - As regarding ordinary prohibitions, one witness IS believed -

Because here it is
איתחזק איסורא
אשת איש; This is a previously established prohibition of
דבר שבערוה
This is a matter of marital status, and so should require two witnesses?

Therefore, the Gemara explained according to רבה, that one witness suffices to confirm that the גט was written לשמה, because רוב בקיאות הן

Most people are aware that a גט must be לשמה; and the testimony of מדאורייתא of נחתם ובפני נכתב is not required; it is only מדרבנן;

והכא משום עיגונא אקילו בה רבנן
The Chachamim were lenient and relied on אחד עד.

The Gemara now addresses the same question according to רבא's opinion:

לרבא ליבעי תרי
מידי דהוי אקיום שטרות דעלמא
We usually require two witnesses to verify a document's authenticity?

1

Two reasons why a messenger bringing a גט to Eretz Yisroel must say בפני נכתב ובפני נחתם

המביא גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם

נכתב	נכתב
לפי	לפי
שאין עדים מצויין לקיימו	שאין בקיאות לשמה
To ensure that the husband cannot challenge it at a future date	To ensure that it was written לשמה

ליבעי תרי
מידי דהוי אכל עדיות שבתורה

The reason the testimony of the שליח who is merely one witness - is accepted, cannot be because of the principle of...

עד אחד נאמן באיסורין

Because here...

איתחזק איסורא דבר שבערוה
and so should require two witnesses

- 2 The Gemara similarly explains that authenticating documents is NOT required at all מדאורייתא, because אמר ריש לקיש עדים החתומים על השטר נעשו כמי שנחקרה עדותן בב"ד. Signatures on a document do not require further verification, since, as רש"י explains, לא חציף איניש לזיופי. Most people do not have the audacity to forge documents. Rather, רבנן הוא דאצרון והכא משום עיגונא אקילו בה רבנן. The requirement to verify the signatures is a special stringency enacted by the חכמים. Therefore, they were lenient and relied on one witness, in order to avoid a situation where the woman will not locate two witnesses to verify, and will be unable to remarry.
- The Gemara now questions its assumption that accepting a single witness is a leniency: הא' קולא הוא חומרא הוא. This might result in a stringency, because דאי מצרכת ליה תרי לא אתי בעל מערער ופסיל ליה חד אתי בעל ומערער ופסיל ליה. When two witnesses testify, the husband cannot later challenge them. However, if only one witness testifies, the husband can still contest the גט?

- 3 The Gemara answers that since בפני כמה נותנו לה 'חד אמר בפני ב' 'חד אמר בפני ג' He must declare בפני נכתב publically, in the presence of either two or three individuals, מעיקרא מידק דייק ולא אתי לאורועי נפשיה. The messenger will be especially cautious, and will only accept the גט if he is sure it was written לשמה, and that the husband truly desires to divorce her and will not contest the גט. Rashi adds ואי נמי עורר אינו נאמן דודאי דק במילתא שפיר. This assumption allows us to disregard the husband's subsequent challenge. =====

2

רבא

עדים החתומים על השטר נעשו כמי שנחקרה עדותן בב"ד

the testimony of ב' or ג' is not required

רבנן הוא דאצרון והכא משום עיגונא אקילו בה רבנן

רבא

רוב בקיאיין הן

the testimony of ב' or ג' is not required

רבנן הוא דאצרון והכא משום עיגונא אקילו בה רבנן

?

הא' קולא הוא חומרא הוא

חד

אתי בעל ומערער ופסיל ליה

However, with only 1 witness the husband can still contest the גט

דאי מצרכת ליה תרי

לא אתי בעל מערער ופסיל ליה

When 2 witnesses testify, the husband cannot later challenge them

3

בפני כמה נותנו לה

חד אמר בפני ב' - חד אמר בפני ג'

He must declare בפני נכתב publically, in the presence of either 2 or 3 individuals

מעיקרא מידק דייק ולא אתי לאורועי נפשיה

The messenger will be especially cautious, and will only accept the גט if he is sure it was written לשמה

ואי נמי עורר אינו נאמן - דודאי דק במילתא שפיר

4 The Gemara now addresses why each דאמר rejects the other's reason:

ר'בא מאי טעמא לא אמר כר'בא

Because,

מי קתני בפני נכתב לשמה

ר'בא argues that if we were concerned whether the גט was written לשמה, we should require the messenger to state explicitly בפני נכתב לשמה? Clearly, we are only concerned with the document's authenticity.

ר'בא responds

דאי מפשת ליה דיבורא אתי למגזייה

If his statement is too lengthy, he may mistakenly omit the word לשמה; therefore, it is safer to have him say בפני נכתב, and we can then ask him if it was written לשמה.

However, he will not err in the statement בפני נכתב, because

חדא מתלת גאיז

חדא מתרי לא גאיז

He might omit one word out of three; however, he would not mistakenly omit one word out of two.

The Gemara then turns to ר'בא's opinion:

ר'בא מאי טעמא לא אמר כר'בא

Because,

ניתני בפני נחתם ותו לא

בפני נכתב למה לי

It should suffice to say בפני נחתם, thereby testifying about the signatures; why does he need to testify about the writing as well? Clearly, we are concerned whether the document was written לשמה.

However, ר'בא responds

א"כ אתי לאיחלופי

בקיום שטרות דעלמא בעד אחד

The additional statement בפני נכתב serves to differentiate this testimony from the usual process of validating documents, where one witness does NOT suffice.

4 The Gemara addresses why each דאמר rejects the other's reason

5 The Gemara now asks according to רבה, why require him to say both בפני נחתם AND בפני נכתב? It should suffice to say בפני נכתב, thereby testifying about the signatures as well?

מאן האי תנא
דבעי כתיבה לשמה
ובעי חתימה לשמה

Apparently, we require the גט to be both written and signed, and therefore the messenger must testify to both. The Gemara tries to ascertain whether there is indeed such an opinion:

This question depends on how we interpret the Pasuk וכתב לה ספר כריתות

The Gemara now demonstrates that וכתב, which must be done לשמה, may refer to כתיבה, the writing-

Which seems to be the opinion of רבי מאיר in a later Mishnah - or

חתימה, the signing of the גט -

Which seems to be the opinion of רבי אלעזר in a later Mishnah?

But, apparently does not refer to both?

5 Why require him to say both בפני נחתם AND בפני נכתב

מאן האי תנא
דבעי כתיבה לשמה
ובעי חתימה לשמה

וכתב לה ספר כריתות

רבי אלעזר חתימה
רבי מאיר כתיבה

But, apparently does not refer to both?

6 אין רבי מאיר says
אין כותבין במחובר לקרקע
A גט may not be written on something that is attached to the ground;
כתבו על המחובר לקרקע
תלשו חתמו ונתנו לה כשר
If it WAS written on such an object, but was then detached before it was signed, the גט is valid.

Now, רש"י explains that this Halachah is based on the requirement of ונתן, that there should not be any necessary step, such as detaching the גט, between the כתיבה and the חתימה. Since רבי מאיר says that it is only vital that it be SIGNED after it is detached, he clearly understands that the term וכתב refers to the חתימה;

therefore,

חתימה בעי

כתיבה לא בעי

The signatures must be לשמה, but the writing does NOT require לשמה.

=====

6 אין רבי מאיר
אין כותבין במחובר לקרקע

כתבו על המחובר לקרקע
תלשו - חתמו - ונתנו לה - כשר

וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה

There should not be any necessary step, such as detaching the גט, between the כתיבה and the חתימה

חתימה בעי - כתיבה לא בעי

7 On the other hand, רבי אלעזר only requires לשמה, as we see from the following גיטין פסולין ואם ניסת הולד כשר

There are three types of גיטין that are invalid לכתחילה only if they were used, children from a subsequent marriage are legitimate:

1. כתב בכתב ידו ואין עליו עדים
If it is written in the husband's handwriting, but not signed by witnesses,
2. יש עליו עדים ואין בו זמן
It was signed, but not dated,
3. יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד
It is dated, but only signed by one witness.

However, רבי אלעזר disagrees:

אף על פי שאין עליו עדים
אלא שנתנו לה בפני עדים כשר
The witnesses do not need to sign the גט; rather, as long as it was given in their presence, the גט is valid;
שאר העדים חותמים על השטר
אלא מפני תיקון העולם
The witnesses only sign the גט in case they will not be available later if the גט is contested.

Clearly, רבי אלעזר holds that וכתב refers only to the writing of the גט; therefore,
כתיבה בעי
חתימה לא בעי
He only requires the writing to be לשמה; however, it does NOT need to be signed לשמה.

7

רבי אלעזר

כתיבה בעי – חתימה לא בעי

כתיבה

ג' גיטין פסולין – ואם ניסת הולד כשר

<p>③</p> <p>יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד</p> <p><i>It is dated, but only signed by one witness</i></p>	<p>②</p> <p>יש עליו עדים ואין בו זמן</p> <p><i>It was signed, but not dated</i></p>	<p>①</p> <p>כתב בכתב ידו ואין עליו עדים</p> <p><i>If it is written in the husband's handwriting, but not signed by witnesses</i></p>
--	---	--

רבי אלעזר

אף על פי שאין עליו עדים
אלא שנתנו לה בפני עדים כשר

לאן בידים חותמים על השטר
אלא מפני תיקון העולם

So that it will not be later contested

כתיבה בעי – חתימה לא בעי

- 8 The Gemara on the next Daf offers two תנאים who may hold that
כתיבה וחתימה לשמה
1.
כי לא בעי רבי אלעזר חתימה לשמה
היכא דליכא עדים כלל
היכא דאיכא עדים בעי
indeed does not require signatures. However, if the witnesses DO sign, it must be לשמה, because מודה רבי אלעזר
במזוייף מתוכו שהוא פסול
גט. רבי אלעזר agrees that forged signatures invalidate the גט.
2.
הא מני רבי יהודה היא
Who disagrees with מאיר רבי regarding במחובר
רבי יהודה פוסל
עד שתהא כתיבתו וחתימתו בתלוש
גט must be written AND signed after it is detached from the ground.

8 Two תנאים who may hold that
כתיבה וחתימה לשמה

① ט לא ב"ר רבי אלעזר חתימה לשמה

היכא דליכא עדים כלל
היכא דאיכא עדים בעי

Because
מודה רבי אלעזר
במזוייף מתוכו שהוא פסול
גט. רבי אלעזר agrees
that forged signatures invalidate the גט.

② הא מני רבי יהודה היא

רבי מאיר
אין כותבין
במחובר לקרקע
תלוש - חתמו
ונתנו לה
כשר

רבי יהודה
פוסל
עד שתהא
כתיבתו וחתימתו
בתלוש